

КОЛЕКТИВНА НАХОДКА ОТ БРОНЗОВИ МОНЕТИ ОТ
РОДИНА, ВЕЛИКОТЪРНОВСКО

МАРКО ЦОЧЕВ

През 1961 г. в землището на с. Родина на около 20 км югоизточно от В. Търново, в локализирано тракийско селище е открита колективна находка от бронзови монети. Част от нея е постъпила в Исторически музей - В. Търново. Съгласно публикувания бюлетин на колективните находки в страната броят на монетите е 64¹. След научната обработка се установи, че техният точен брой е 73. По градове и владетели колективната находка се разпределя по следния начин:

НИКОПОЛИС АД ИСТРУМ

Септимий Север /193-211/

С името на легата Aurelius Gallus

Л.: АΥΚ Λ ΣΕΥΗΡΟΣ Π

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

1. О.: ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙ

Зевс, седнал, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. жезъл

ΑΕ, 27 мм /ΡΙΣΚ, р. 361, No 1284/² табл. I,1

Л.: СΕΠ ΣΕΥΗ.....

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

2. О.: ΟΥ ΑΥΡ ΓΑΟΥ ΝΙΚΟΠΙΤΩΝ ΠΡΟΣ

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 25 мм

Л.: Λ ΣΕ.....ΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец. Има врязана комтрамарка, съставена от кръг и триъгълник.

3. О.: ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟ.....ΠΡΟΣΙΣΤ

Речен бог, полулегнал, наляво. В д. ръка държи тръстика, а с л. се подпира на урна, от която изтича вода.

ΑΕ, 26 мм

Името на легата не се чете.

Л.: АΥΚ Λ ΣΕΠΤ ΣΕΥΗΡΟΣ Π

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

4. О.:ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΟΝ

- Аполон Ставроктон, прав, надясно. Д. ръка е на гърдите, а с л. се допира на дънер, около който лази гущер.
 АЕ, 26 мм
Плавтила /жена на Каракала/
 С името на легата Aurelius Gallus
 Л.: ΦΛ ΟΥΛ Ρ ΠΛΑΥΤΙΛΛΑ СЕВ
 Бюст, надясно, с прическа.
 5. О.: ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙ
 Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.
 АЕ, 25 мм /PICK, p. 421, No 1632
 Л.:ΤΙΛΛΑ СЕВ
 Бюст, надясно, с прическа.
 6. О.:ΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙ
 Храм с 4 колони. В средата статуя на Асклепий.
 АЕ, 25 мм
Гета /209-212/
 С името на легата Fl. Olpianus
 Л.: ΑΥΚ Π СЕΠ ГЕΤΑΣ ΑΪ
 Бюст, надясно, с лавров венец.
 7. О.: ΦΛ ΟΥΛΪΑΝ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ
 Немезида, права, наляво. В д. ръка държи везни, а в л. аршин. Долу колело.
 АЕ, 27 мм /PICK, p. 430, No 1673/
Макрин /217-218/
 В находката тези монети са представени с 4 монетни типа на лицевата страна.
 I тип
 Л.: ΑΥΚ ΟΠΠΕΛ СЕВΗΡΟΣ ΜΑΚΡΙΝΟΣ
 Бюст на императора, надясно, с лавров венец.
 С името на легата Agrippa
 8. О.: ΥΠ ΑΓΡΙΠΠΑ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙC
 Конкордия, права, наляво, с калатос. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието
 АЕ, 25 мм /PICK, p. 438, No 1704/ табл. I, 4
 II тип
 Л.: ΑΥΤ Κ Μ ΟΠΠΕΛ СЕВ ΜΑΚΡΙΝΟΣ
 Бюст на императора, надясно, с лавров венец.
 С името на легата St. Longinus
 9. О.: ΥΠ СΤΑ ΛΟΝΓΙΝΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΤΡΩ
 Зевс, седнал, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. жезъл
 АЕ, 25 мм /PICK, p. 442, No 1724/
 10. О.: ΥΠ СΤΑ ΛΟΝΓΙΝΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΤΡΩ
 Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.
 АЕ, 26 мм /PICK, p. 454. No 1774/

III тип

Л.: ΑΥΙ Κ Μ ΟΠΠΕΛΙ ΣΕΥ ΜΑΚ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата St. Longinus

11. О.: ΥΠ ΣΤΑ ΛΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΙ

Серапис, прав, наляво, с калатос. Д. ръка е вдигната, а в л. държи напречно копие.

ΑΕ, 25 мм

IV тип

Л.: ΟΠΠΕΛΙΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Името на легата не се чете.

12. О.: ΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣ

Атина права, наляво. В д. ръка държи патера над разпален чертвеник, а в л. копие. До нея щит.

ΑΕ, 25 мм

Диадумениан /син на Макрин/

С името на легата St. Longinus

Л.: ΑΝΤΩΝ ΔΙΑΟΔΟΥΜΕΝΙΑΝΟΣ

Бюст надясно.

13. О.: ΥΠ ΣΤΑΤΙΟΥ ΛΟΝΓΙΝΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Зевс, прав, наляво. В д. ръка държи мълния, а в л. жезъл.

ΑΕ, 23 мм /PICK, p. 465, No 1830/

Л.: ΔΟΥΜΕΝΙΑΝΟΣ

Бюст надясно.

14. О.: ΥΠ ΣΤΑΤΙΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Крилата Виктория, права, наляво. В д. ръка държи венец, а в л. палмова клонка и се подпира на колона.

ΑΕ, 26 мм, табл. I, 6

Елагабал /218-222/

В находката тези монети са представени с 6 монетни типа на лицевата страна.

I тип

Л.: ΑΥΚ Μ ΑΥΡΗ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Novius Rufus

15. О.: ΥΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Императорът, върху кон, в ход наляво. Д. му ръка е вдигната.

ΑΕ, 25 мм /PICK, p. 495, No 1986/

16. О.: ΥΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Зевс, прав, наляво. В Д. ръка държи патера, а в л. жезъл. До него орел.

ΑΕ, 25 мм /PICK, p. 478, No 1898/

17. О.: УΠ
ΒΙΟΥΡΟΥ
ΦΟΥΝΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΩΝ
ΠΡΟΣΙΣ
ΤΡΩ

Надписът в шест реда, заграден от лавров венец.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 499, No 2008/

18. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Артемида, права, в ход надясно. В д. ръка държи лък, а с л. вади стрела от нарамения тул.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 480, No 1914/

19. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Атина права, наляво. в д. ръка държи щит, а в л. обърнато копие.

ΑΕ, 26 мм

II тип

Л.: ΑΥΚ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Novius Rufus

20. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 26 мм

21. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩ

Зевс, прав, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. жезъл.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 477, No 1898/

III тип

Л.: ΑΥΚ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лъчеста корона.

С името на легата Novius Rufus

22. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤ

Крилатата Виктория, права, наляво. В д. ръка държи венец, а в л. палмова клонка.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 492, No 1972/

IV тип

Л.: ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

23. О.: УΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΩΝ

Градска порта с две кули.

ΑΕ, 26 мм

V тип

Л.: Ρ ΑΝΤΩ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Името на легата не се чете.

24. О.:.....ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 25 мм

VI тип

Λ.: ΑΥΚ Μ Α ΑΝΤΩΝΙ.....

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Novius Rufus

25. О.:ΥΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΠΟ.....

Аполон, прав, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. клонка. До него разпален жертвеник.

ΑΕ, 25 мм

Гордиан III /238-244/

В находката тези монети са представени с два монетни типа на лицевата страна.

I тип

Λ.: ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤΩ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Sabinus Modestus

26. О.:ΥΠ ΣΑΒ ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΟΝ

Хигия, права, надясно, храни змия в патера.

ΑΕ, 25 мм /ΡΙΣΚ, р. 509, No 2063/

27. О.:ΥΠ ΣΑΒ ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΟΝ

Речен бог, полулегнал, наляво. С л. ръка се подпира на урна, от която изтича вода. Пред него кораб.

ΑΕ, 25 мм /ΡΙΣΚ, р. 510, No 2067/

Името на легата не се чете.

28. О.: ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡΟΝ

Орел с разперени крила, надясно, с поглед наляво, между две военни знамена.

ΑΕ, 25 мм

II тип

Λ.: ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ΑΥΤ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Името на легата не се чете.

29. О.:ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣΙΣΤΡ

Деметра, права, наляво. В д. ръка държи два класа, а в л. факла.

ΑΕ, 26 мм

ΜΑΡΤΙΑΝΟΠΟΛ

Септимий Север /193-211/

В находката тези монети са представени с 4 монетни типа на лицевата страна.

I тип

Λ.: ΑΥΚ Λ ΣΕΠ ΣΕΥΗΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Fl. Ulpianus

30. Ο.:Υ ΦΛ ΟΥΛΠΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 25 мм

31. Ο.:Υ ΦΛ ΟΥΛΠΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Орел, върху поставка, с поглед надясно.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 205, No 583/

II тип

Λ.:ΑΥΚ Α ΣΕΠ ΣΕΥΗΡΟΣ ΠΕ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата С. Gentianus

32. Ο.: Υ Κ ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 200, No 552/

III тип

Λ.:ΑΥΚ Α ΣΕΠΤΙ ΣΕΥΗΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Faustianus

33. Ο.: ΥΠ ΦΑΥΣΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво, с калатос. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 26 мм /PICK, p. 203, No 569/

34. Ο.:ΥΠ ΦΑΥΣΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво, с калатос. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието. Пред нея разпален жертвеник.

ΑΕ, 26 мм

IV тип

Λ.:ΑΥΚ Α ΣΕΡΙ ΣΕΥΗΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата С. Gentianus

35. Ο.:Υ Κ ΓΕΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво, с калатос. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 26 мм

Καραкала /211-217/

Λ.:ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΠΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Qvintilianus

36. Ο.:ΥΠ ΚΥΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво, с калатос. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 25 мм

Макрин и Диадумениан

Л.: АΥΤ ΟΠΕΛ СΕΥ ΜΑΚΡΙΝΟС К Μ ΟΠΠΕΛ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС

Бюстове на Макрин с лавров венец и на Диадумениан един срещу друг.

С името на легата Pontianus.

37. О.: ΥΠ ΠΟΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Немезида, права, наляво. В д. ръка държи везни, а в л. рога на изобилието. Долу колело със спици.

АЕ, 26 мм /PICK, p. 245, No 762/

Елагабал /218-222/

В находката тези монети са представени с 6 монетни типа на лицевата страна.

I тип

Л.: АΥΤ К Μ ΑΥΡΗΛΙ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС ΑΥ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Sergius Titianus

38. О.: ΥΠ СΕΡΓ ΤΙΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Хера, права, наляво. В д. р. държи патера, а в л. жезъл.

АЕ, 24 мм /PICK, p.263, No 881/

II тип

Л.: АΥΤ К Μ ΑΥΡΗΛΙΟС ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

39. О.: ΥΠ ΙΟΥΛ ΑΝΤ СЕΛΕΥΚΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 26 мм /PICK, p. 261, No 866/ табл. II, 17

40. О.: ΥΠ ΙΟΥΛ СЕΛΕΥΚΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Немезида, права, наляво. В д. ръка държи везни, а в л. рога на изобилието. Долу колело със спици.

АЕ, 25 мм /PICK, p. 257, No 839/

III тип

Л.: АΥΤ К Μ ΑΥΡΗΛΙ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС ΑΥΤ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

41. О.: ΥΠ ΙΟΥΛ СЕΛΕΥΚΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 25 мм /PICK, p. 261, No 864/

IV тип

Л.: АΥΤ К Μ ΑΥΡΗ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС ΑΥΤ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

42. О.: ΥΠ ΙούΛ ΑΝΤ СЕΛΕΥΚΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 25 мм /PICK, p. 259, No 854/

43. O.:YΠ IOYΛ CEΛEYKOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Деметра, права, наляво. В д. ръка държи два класа, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 25 мм

V тип

Λ.:AYT K M AVP ANTΩNEINOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

44. O.:YΠ IOYΛ CEΛEYKOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Конкордия, седнала, наляво, с калатос. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 25 мм /PICK, p. 260, No 859/

VI тип

Λ.:AYT K M AVPH ANTΩ.....

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

45. O.:YΠ IOYΛ CEΛEYKOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Немезида, права, наляво. В д.ръка държи везни, а в л. аршин. Долу колело със спици.

АЕ, 25 мм

Елагабал и Юлия Меца

Λ.:AYT K M AVP ANTΩNEINOC AYΓ IOYΛIA MAICA AYΓ

Бюстове на Елагабал с лавров венец и на Юлия Меца един срещу друг.

С името на легата Julius Antonius Selevcus

46. O.:YΠ IOYΛ ANT CEΛEYKOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Асклепий, прав, наляво. С д. ръка се подпира на тояга, около която се увива змия, а с л. държи мантията си. Пред него E .

АЕ, 26 мм /PICK, p. 260, No 859/

47. O.:YΠ IOYΛ ANT CEΛEYKOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Деметра, права, наляво. В д. ръка държи два класа, а в л. факла. Зад нея E.

АЕ, 25 мм

Александър Север /222-235/

В находката тези монети са представени с три монетни типа на лицевата страна.

I тип

Λ.:AYT M AVP CEVH AΛEZANΔPOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Tib. Julius Festus

48. O.:YΠ TIB IOYΛ ΦHCTOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

АЕ, 24 мм /PICK, p. 286, No 1010/

49. O.: YΠ TIB IOYΛ ΦHCTOY MAPKIANOΠOΛITΩN
Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

AE, 24 мм

С името на легата Um. Treventinus

50. O.: HΓ CM TEPEBENTINOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

AE, 24 мм /PICK, p. 290, No 1033/

II тип

Λ.: AY T K M AVP CEV AΛEZANΔPOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Um. Tereventinus

51. O.: HΓ CM TEPEBENTINOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Хера, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. жезъл.

AE, 25 мм

III тип

Λ.: AY T K M AVP CEVHPOC AΛEZANΔPOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

С името на легата Tib. Julius Festus

52. O.: YΠ TIB IOYΛ ΦHCTOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието.

AE, 25 мм

Александър Север и Юлия Меза

Λ.: AY T K M AVP CEVH AΛEZANΔPOC KAI IOYΛIA MAICA

Бюстове на Александър Север с лавров венец и на Юлия Меза един срещу друг.

С името на легата Fir. Filorappus

53. O.: YΠ ΦIP ΦILOΠAΠΠOY MAPKIANOΠOΛITΩN

Змия, увита, с изправена глава.

AE, 25 мм /PICK, p. No 1067/

ОДЕСОС

Септимий Север /193-211/

Λ.: AY K Λ CEP CEVHPOC Π

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

54. O.: OΔECCEITΩN

Великата градска богиня, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието. До нея разпален жертвеник

AE, 26 мм /PICK, und REGLING, p. 560, No 2260/

Елагабал /218-222/

Λ.: AY T M AVP ANTΩNEINOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

55. O.: OΔECCEITΩN

Великата градска богиня, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието. До нея разпален жертвеник

AE, 26 мм /PICK und REGLING, p. 566, No 2291/

Гордиан и Транквилина

Л.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟС ΑΥΓ ΤΡΑΚΥΛΕΙΝΑ

Бюстове на Гордиан III с лавров венец и на Транквилина един срещу друг.

56. O.:ΟΔΕССΕΙΤΩΝ

Хигия права, наляво, храни змия в патера. Зад нея E.

AE, 25 мм /PICK und REGLING, p. 583, No 2389/ табл. III, 26

Гордиан и Серапис

Л.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟС ΑΥΓ

Бюстове на Гордиан III с лавров венец и на Серапис с калатос един срещу друг.

57. O.:ΟΔΕССΕΙΤΩΝ

Серапис, прав, наляво. Д. ръка е вдигната високо, а в л. държи жезъл.

AE, 26 мм табл. III, 27

ДИОНИСОПОЛ

Александър Север /222-235/

Л.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ СЕΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟС

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

58. O.:ΔΙΟΝΙСОΠΟСΛΕΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. рога на изобилието. Пред нея разпален жертвеник. Зад нея Δ.

AE, 25 мм

АНХИАЛО

Септимий Север /193-211/

Л.:ΑΥΚ Α СЕΠΤ СЕΥΗΡΟС

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

59. O.:ΟΥΑΠΙΑΝΟΝ ΑΓΧΙΑΕΩΝ

Орел, с разперени крила, с поглед наляво, държи венец в клюна си.

AE, 27 мм /STRACK, p. 237, No 479⁴

Гордиан III /238-244/

Л.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟС ΑΥΓ

Бюст на императора, надясно, с лъчиста корона.

60. O.:ΟΥΑΠΙΑΝΟΝ ΑΓΧΙΑΕΩΝ

Аполон, прав, гол, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. клонка. Зад него E.

AE, 27 мм

Гордиан и Транквилина

Л.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟС ΑΥΓ ΚΑ ΤΡΑΝΚΥΛΑ

Бюстове на Гордиан III с лавров венец и на Транквилина един срещу друг.

61. Ο.:ΟΥΛΠΙΑΝΟΝ ΑΓΧΙΑΕΩΝ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 27 мм /STRAGS, р. 289, Νο 676/

ΜΕΣΕΜΒΡΙΑ

Филип и Отацилия Севера

Λ.:ΑΥΤ Μ ΙΟΥΛ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Μ ΣΕΥΗΡΑ ΣΕΒ

Бюстове на Филип баща с лавров венец и на Отацилия Севера един срещу друг.

62. Ο.:ΜΕΣΑΜΒΡΙΑΝΩΝ

Немезида, права, наляво. В д. ръка държи аршин, а в л. прашка. Долу колело.

ΑΕ, 25 мм табл. ΙΙΙ, 29

ΠΑΥΤΑΛΙΑ

Каракала /211-217/

Λ.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, наляво, с лавров венец.

63. Ο.:ΟΥΛΠΙΑΣ ΠΑΥΤΑΛΙΑΣ

Императорът, прав, надясно. В д. ръка държи копие. С л. крак е стъпил върху коленичил пленник.

ΑΕ, 27 мм

ΦΙΛΙΠΟΠΟΛ

Каракала /211-217/

Λ.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

64. Ο.:ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΕΙΤΩΝ

Императорът прав, наляво. В д. ръка държи кълбо, а в л. копие.

ΑΕ, 27 мм

ΧΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛ

Юлия Домна /жена на Септимий Север/

Λ.:ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜ.....

Бюст, надясно, с прическа.

С името на легата Sicinius Clarus

65. Ο.:ΗΓΕ ΣΙΚ ΚΛΑΡΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието.

ΑΕ, 26 мм

Каракала /211-217/

Λ.:ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΣΕΥ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

66. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Императорът прав, наляво. В д. ръка държи кълбо, а в л. жезъл. До него коленичил пленник с вързани отзад ръце и фригийска шапка на главата.

AE, 27 мм /Юрукова, с. 178, No 365/⁵

Гордиан III /238-244/

Λ.:AYT K M ANT ΓOPΔIANOC AYΓ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец

67. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Фортуна, права, наляво. В д. ръка държи кормило, а в л. рога на изобилието - 2 броя.

AE, 26 и 27 мм /Юрукова, с. 204, No 509/

68. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Артемидата, права, наляво. В д. ръка държи лък над елен с вдигната глава, а в л. ръка факла.

AE, 24 мм /Юрукова, с. 221, No 595/

69. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Градска порта, флангирана от 2 кули с конични покриви. Станата над портата завършва с 4 зъбера.

AE, 25 мм /Юрукова, с. 202-203, No 499/

70. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Лице на тетрастилен храм с триъгълен фронтон с акротерий, украсен в средата с щит. Между колоните, които са с жлеbove, статуя на Артемидата ловджийката в бърз ход надясно.

AE, 25 мм /Юрукова, с. 208, No 534/

71. O.:ADPANOΠOΛEITΩN

Атина, права, наляво. В д. ръка държи патера, а в л. обърнато с върха към земята копие. До нея вляво опрян на земята щит.

AE, 25 мм /Юрукова, с. 205, No 514/⁶

ВИЗАНТИОН

Юлия Мамел /майка на Александър Север/

Λ.:IOYΛIA MAMAIA AYΓ

Бюст надясно, с лавров венец.

72. O.:EM ΦPONTEMOC BYZANTIΩN

Делфин между две риби.

AE, 26 мм

Описанието дава сведения, че това е колективна находка от 73 броя провинциални бронзови римски монети от II и III в. Най-ранната монета в колективната находка е от Септимий Север /193-211/, а най-късната от Филип баща /244-249/ и жена му Отацилия Севера. Монетите от тази колективна находка са отсечени в монетарниците на градове от Долна Мизия - 4 на брой, и от Тракия - 6 на брой. Най-много в количествено отношение са монетите от Никополис ад Иструм и Марцианопол, които са повече от две трети

от броя на монетите. Те са градовете, които са най-близо до мястото на откриване на находката от с. Родина. По друг показател най-много са монетите от Елагабал /218-222/, Септимий Север /193-211/ и Гордиан III /238-244/. При някои от монетите има двоен образ на лицевата страна. Опаката страна е характерна с надписи на провинциалните градове и при повече от монетите е изписано името на легата. Срещат се различни изображения - Зевс, Конкордия, Аполон, Фортуна, Речен бог, Немезида, Серапис, Атина, Виктория, Артемида, Хигия, Асклепий и др. Заравянето на находката е станало в резултат на опасността от голямото нашествие на готите на Балканския полуостров в средата на III в.

Находки с подобно съдържание на монети са открити в с. Пчелище⁷, Камен⁸, Благоево⁹, Капиново¹⁰.

БЕЛЕЖКИ

1. Герасимов, Т. ИАИ, XXVI, 1963, с. 264
2. Behrendt Pick. Die antiken munzen von dacien und moesien, Berlin, 1898
3. Behrendt Pick und Kurt Regling, die antiken munzen von dacien und moesien, Werlin, 1910
4. Max L. Strack. Die antiken munzen von thrakien, Berlin, 1912
5. Юрукова, Й. Монетосеченето на градовете в Долна Мизия II-III в. Хадрианоупол, С., 1987
6. В труда си Й. Юрукова е отбелязала, че монетата произхожда от разкопки в с. Хотница, а тя е от колективната находка от с. Родина.
7. Илчева, В., М. Цочев. Колективна находка от бронзови римски монети от с. Пчелище. Археология, XXI, 1, 1979, с. 42-56
8. Цочев, М. Колективна находка от бронзови монети от с. Камен, Великотърновски окръг, ГМСБ, XIV, 1988, с. 87-113
9. Цочев, М. Колективна находка от бронзови монети от с. Благоево, Великотърновско, ИИМВТ, VI, 1991, с. 141-158
10. Цочев, М. Колективна находка от бронзови монети от с. Капиново, Великотърновско /под печат/

COLLECTIVE FIND OF BRONZE COINS FROM THE VILLAGE
OF RODINA, THE REGION OF V. TURNOVO

/summary/

Marko Tsochev

The collective find of bronze coins was found by a man in 1961 in the village of Rodina area, about 20 km south-east from Veliko Turnovo. A part of it - 73 pieces of coins - was given to the Historical Museum V. Turnovo and inventory registered in the Numismatics Department. It is reported in the Bulletin for collective finds of coins found on the territory of Bulgaria.

After carrying a scientific treatment, the collective find was dated back to II-IIIrd c. the earliest coin being from Septimius Severus /193-211/, and the latest - From Philip-Father /244-249/ and his wife Otacilia Severa. It comprises also coins from 10 country towns - 4 from the province Lower Mizia and 6 from the province Thrace. The collective find of bronze coins comes from an ancient settlement located in the region of the village of Rodina. Most probably the coins were hidden at danger during Goths invasions in the middle of the IIIrd c.